

 ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені Богдана Хмельницького	Силабус навчальної дисципліни «Охорона праці в закладах освіти»			
	Статус дисципліни: навчальна дисципліна вибіркового фахового переліку			
Галузь знань	«Освіта»			
Спеціальність	013 «Початкова освіта»			
Освітня програма	Початкова освіта			
Ступінь вищої освіти	Магістр			
Форма навчання	Денна, заочна			
Курс	1 курс			
Семестр	1			
Обсяг дисципліни	Кредити	3	Години	90
Семестровий контроль	іспит			
Викладач	Нінова Т.С., доцент кандидат педагогічних наук			
Контактна інформація	ninova@vu.cdu.edu.ua			
Кафедра	Початкової освіти			
Навчально-науковий інститут / Факультет	ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва			
Мова викладання	українська			
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	«Охорона праці в закладах освіти» — це вибіркова дисципліна, яка вивчається з метою формування у майбутніх фахівців з вищою освітою необхідного в їх подальшій професійній діяльності рівня знань та умінь з правових і організаційних питань охорони праці, з питань гігієни праці, виробничої санітарії, техніки безпеки та пожежної безпеки, цивільного захисту визначеного відповідними державними стандартами освіти, а також активної позиції щодо практичної реалізації принципу пріоритетності охорони життя та здоров'я працівників по відношенню до результатів виробничої діяльності.			
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)	Метою вивчення дисципліни є надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності вчителя початкової школи шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах науково-освітньої діяльності, формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному			

	обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях. Основне завдання вивчення дисципліни полягає у формуванні інтегрованої здатності використовувати набуті компетентності для оздоровлення умов праці на робочому місці з метою збереження здоров'я і працездатності працівників під час професійної діяльності та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та особисту безпеку, а також запобігання виникненню надзвичайних ситуацій. ти особливості вивчення основних змістових ліній курсу.
Програмні результати (Чому можна навчитися)	ПР-03. Створювати інноваційне інформаційно-освітнє середовище початкової школи, адаптувати його до різних умов реалізації освітнього процесу. ПР-04. Організовувати та управляти освітнім процесом у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців у стандартних, нестандартних та невизначених умовах.
Компетентності (Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями)	ІК Здатність розв'язувати дослідницькі та або інноваційні задачі у сфері початкової освіти. ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) СК-3. Здатність застосовувати інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси в організації освітнього і наукового процесів у сфері початкової освіти. СК-4. Здатність створювати і застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей, визначених у Державному стандарті початкової освіти, в стандартних і нестандартних та невизначених ситуаціях. СК 6. Здатність управляти освітнім процесом у сфері початкової освіти, що потребує нових стратегічних підходів, з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності. СК 9. Здатність організовувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів у складних, непередбачуваних умовах, що потребують нових методичних підходів, співпраці з різними соціальними інституціями і категоріями фахівців для створення безпечного освітнього середовища початкової школи.

Зміст дисципліни	Змістовий модуль 1. Охорона праці як категорія Тема 1. Загальні питання охорони праці. Правові та організаційні основи охорони праці. Тема 2. Організація та навчання охорони праці в закладах освіти. Тема 3. Профілактика травматизму та професійних захворювань педагогів. Тема 4. Основи фізіології та гігієни праці. Повітря робочої зони. Тема 5. Освітлення робочих місць. Шум, вібрація, їх дія на організм людини Змістовий модуль 2. Безпека життєдіяльності як категорія Тема 6. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризики як кількісна оцінка небезпек. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин. Тема 7. Техногенні небезпеки та їхні наслідки Тема 8. Соціально-політичні, комбіновані небезпеки, їхні види та характеристики. Базова (основна) література: 1. Охорона праці [З.М. Яремко, С.В. Тимошук, С.В. Писаревська та ін.]; за ред. З.М. Яремка. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – 430 с. 2. Протоєрейський О.С, Запорожець О.І. Охорона праці в галузі: Навч. посіб. – Київ: Книжкове вид-во НАУ, 2005. – 268 с. 3. Васійчук В.О. Основи цивільного захисту: Навч. посібник / В.О. Васійчук, В.Є. Гончарук, С.І. Качан, С.М. Мохняк. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2010. – 384 с. 4. Маслова О.В. Сучасні вимоги охорони праці у закладах освіти України: електронний навчальний курс / О.В. Маслова, Біла Церква, БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН УКРАЇНИ, 2022. 80 с. 5. Охорона праці в Україні: Нормативні документи/ Упоряд. О. М. Роїна, Ред. О. А. Кривенко. — 2-ге вид., виправлене і доповнене. — К.: КНТ, 2006. — 418 с. Допоміжна: 1. Ткачук К. Н., Халімовський М. О., Зацарний В. В. та ін. Основи охорони праці: Підручник. – 2-ге вид., допов. і перероб. – Київ: Основа, 2006. – 444 с.
-------------------------	---

	2. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці: Підручник. 4-е. вид / За редакцією М.П. Гандзюка – Київ: Каравела – 2008, – 384 с. 3. Катренко Л.А., Кіт Ю.В., Пістун І.П. Охорона праці. Курс лекцій. Практикум: Навчальний посібник. – 3-е вид. перер. і доп. – Суми: ВТД “Університетська книга”, 2009. – 540 с. 4. Основи охорони праці / [В.В. Березуцький, Т.С. Бондаренко, Г.Г. Валенко та ін.]; за ред. В.В. Березуцького. – Харків.: Факт, 2005. – 480 с. 5. Крушельницька Я.В. Фізіологія і психологія праці. – Київ: КНЕУ, 2000. – 232с. 6. Охорона праці (практикум): Навч. посіб. / За заг. ред. к.т.н., доц. І. П. Пістуна. – Львів: Тріада плюс, 2011. 436 с. 7. Васійчук В.О. Основи цивільного захисту: Навч. посібник / В.О. Васійчук, В.Є. Гончарук, С. І. Качан, С.М Мохняк. Львів, 2010. 384 с Інформаційні ресурси Інтернет-мережі: 1. Сайт кафедри безпеки життєдіяльності: http://www.lnu.edu.ua/life-safety/. 2. Офіційний сайт Державної служби України з питань праці: http://www.dnopr.gov.ua. 3. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України: http://www.mon.gov.ua. 4. Офіційний сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій: http://www.mns.gov.ua. 5. Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України: http://www.social.org.ua. 6. Офіційний сайт Верховної Ради України: http://portal.rada.gov.ua. 7. Сайт Міжнародної організації цивільної оборони: http://www.icdo.org. 8. Сайт Міжнародного Комітету Червоного Хреста: http://www.icrc.org. 9. Сайт Товариства Червоного Хреста України: http://www.redcross.org.ua.	
Розподіл годин	Лекційні	14 /4
	Практичні/семінарські	16 /4
	Лабораторні	
	Самостійна робота	60 /82
Критерії оцінювання роботи студентів	Оцінювання здійснюється за національною на ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів другого (магістерського) рівня вищої	

освіти спеціальності 013 Початкова освіта під час вивчення дисципліни:

Структура усної відповіді під час підсумкового контролю та в ході практичних занять вимагає від кожного здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта дотримання таких компонентів:

- 1) визначення основних понять питання (теми, наукової проблеми): формулювання визначень, базисних категорій і понять; пояснення, тлумачення наведених понять (за необхідності); наведення альтернативних (синонімічних) визначень, якщо такі мають місце; коментар;
- 2) генезис: звідки ввійшло в лексику, коли та як виникло вперше; що відомо про першоджерела; як відбувався подальший розвиток; сучасний стан поняття (наукової проблеми);
- 3) сутність: взаємозв'язок з іншими компонентами системи; аналіз цих зв'язків; закономірності розвитку і функціонування;
- 4) технологічний аспект використання теоретичного чи прикладного педагогічного знання: переваги та недоліки; значення для передового вітчизняного чи зарубіжного педагогічного досвіду; існуючі та нерозв'язані проблеми;
- 5) власна оцінка: альтернативні погляди, власне бачення способів розв'язання проблеми; власна оцінка, припущення, їхня обґрунтованість.

100 бальна система – упродовж семестру (поточна успішність, підготовка індивідуальних завдань, тести, контрольна робота)

90–100 А – «відмінно» – Здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта виявляє: високий рівень володіння навчальним матеріалом; самостійність в аналізі й узагальненні опанованого матеріалу; особливі творчі здібності; уміння самостійно здобувати знання, знаходити і опрацьовувати необхідну інформацію; уміння використовувати сформовані загальні та спеціальні компетентності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях; переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності; високий рівень засвоєння практичних умінь і навичок; уміння вільно використовувати набуті знання під час виконання, практичних завдань; уміння висловлювати своє ставлення до обговорюваних проблем, здатний

висловити власну думку щодо дискусійних питань, що ґрунтується на глибокому знанні матеріалу з фаху; здатність пов'язувати теоретичний матеріал із практичними завданнями майбутньої професійної діяльності.

82–89 В – «дуже добре» – Здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта виявляє: вільне володіння теоретичним матеріалом; глибоке знання змісту навчальної дисципліни, основних положень наукових джерел і навчальної літератури; уміння вільно використовувати набуті знання під час виконання практичних завдань, висловлювати своє ставлення до обговорюваних проблем; уміння вільно розв'язувати справи і задачі у стандартних ситуаціях, знання основоположних теорій і фактів, уміння наводити окремі власні приклади і аргументувати певні думки; здатність пов'язувати теоретичний матеріал із практичними завданнями майбутньої професійної діяльності; демонструвати високий рівень засвоєння практичних умінь і навичок; уміння застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, здатність аналізувати, установлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки; здатність самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких незначна.

75–81 С – «добре» – Здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта виявляє: знання змісту освітніх компонентів, основних положень наукових першоджерел і рекомендованої літератури; уміння використовувати набуті знання під час виконання практичних завдань, висловлювати своє ставлення до обговорюваних проблем; здатність пов'язувати теоретичний матеріал, із практичними завданнями майбутньої професійної діяльності; рівень засвоєння практичних умінь і навичок, необхідний для розв'язання теоретичних і практичних завдань; відповідь є переважно логічною, послідовною, обґрунтованою, дає змогу переважно висвітлити основні положення екзаменаційного питання; під час усної відповіді або розв'язання практичних завдань допустив окремі неточності.

68–74 D – «задовільно» – Здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта: в основному опанував знаннями

змісту більшості освітніх компонентів, орієнтується в наукових першоджерелах і рекомендованій літературі; теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю, але прогалини не носять суттєвого характеру; виявляє вміння в окремих випадках використовувати набуті знання під час виконання практичних завдань, не завжди пов'язує теоретичний матеріал із практичними завданнями майбутньої професійної діяльності; продемонстрував середній рівень засвоєння практичних умінь і навичок, в основному достатній для розв'язання теоретичних і практичних завдань; усна відповідь є невпевненою, непереконливою, фрагментарною, непослідовною, що дає змогу в основному висвітлити поставлене запитання; під час відповіді або розв'язання практичних завдань допустив значні неточності.

60–67 Е – «задовільно» – Здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта: має часткові знання теоретичного курсу, відтворює незначну частину навчального матеріалу, має не чіткі уявлення про об'єкт вивчення; з помилками і неточностями дає визначення понять, формулює закономірності; демонструє практичні навички роботи, які цілісно не сформовані; не виконав частину передбачених програмою завдань або ж вони містять суттєві помилки, які потребують усунення; усні відповіді не точні та недостатньо осмислені.

1–59 F – «незадовільно» – Здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта виявляє: часткові знання окремих фрагментів навчального матеріалу з освітніх компонентів; відсутність достатньої орієнтації в наукових першоджерелах і рекомендованій літературі; вміння лише в поодиноких випадках використовувати набуті знання під час виконання практичних завдань і пов'язувати теоретичний матеріал із практичними завданнями майбутньої професійної діяльності; продемонстрував недостатній рівень засвоєння практичних умінь і навичок; більшість завдань не виконано; відповідь є невпевненою, непереконливою, непослідовною, що не дає змоги висвітлити екзаменаційні питання

	Практичні заняття проводяться з метою набуття професійних компетентностей організації навчального процесу згідно вимог охорони праці та сучасної концепції НУШ, формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, перевірка набутих умінь та їх оцінювання. За метою і структурою практичні заняття передбачають виконання самостійних завдань та дискусію з тем курсу, контроль знань студентів. Оцінки за заняття, виконання самостійних робіт, контрольних робіт враховуються при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 60 балів: – оцінка за відповіді на всі основні та додаткові запитання під час аудиторних занять (5 балів); – оцінка за контрольну роботу (10 балів);
Матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, смарт дошка , лабораторне обладнання, навчальні стенди, проектор, ноутбук, смартфон, наукова література, презентаційні матеріали.